

ת"פ 53309/09/12 - מדינת ישראל נגד אביגדור בר-גיל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 53309-09-12 מדינת ישראל נ' בר-גיל
תיק חיצוני: 0-4164-39857-2011

לפני
המאשימה
נגד
הנאשם
נוכחים:
ב"כ המאשימה עו"ד נדב שחם
ב"כ הנאשם: עו"ד רויטל קוצר
הנאשם בעצמו

כבוד השופט מיכאל קרשן
מדינת ישראל
אביגדור בר-גיל

החלטה

העובדות

1. הנאשם, אביגדור בר-גיל יליד 1966, הודה בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בביצוע עבירות של **הפרעה לעובד ציבור וניסיון להסיע ברכב תושב זר שלא כדין**.

במועד הודאתו, נעתרתי לבקשת ההגנה להימנע מהרשעת הנאשם באותו השלב וזאת בשל הנזק המידי שצפוי היה להיגרם לו במידה ויורשע.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 4.7.2011 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, אסף הנאשם את מ. ת.ז. ואת א. נ. ת.ז. שניהם תושבי --- (להלן - "**תושבי האזור**") מצומת תפוח ותאם להעסיקם בשיפוצים בביתו. הנאשם נסע ברכב מסוג מיציבושי בכביש 5 מכיוון מזרח למערב עד שנעצר במחסום חוצה שומרון (להלן - "**המחסום**") לבדיקה. כשהגיע הנאשם למחסום הבחין בו המאבטח, מורג בלינקי, ושאל אותו לגבי זהותם של תושבי האזור. הנאשם השיב כי מדובר בשני קטינים מ--, בניו של קבלן אשר ביצע באותה עת עבודות שיפוץ בביתו, שיצאו איתו לעבודה וכעת הוא מחזיר אותם לביתם.

2. במסגרת ההסדר הדיוני הוסכם כי שירות המבחן יגיש תסקיר בעניינו של הנאשם אשר, לבקשת הנאשם, יבחן בין היתר את האפשרות לסיים את ההליך ללא הרשעה. מהתסקיר עולה כי הנאשם נשוי ואב לששה ילדים. במשך השנים עוסק הנאשם בעשייה התנדבותית וכיום משמש מנהל צוות יחידת חירום בעיריית רעננה. מדובר באדם מתפקד אשר ביצע העבירה אינו מאפיין את אורחות חייו בדרך כלל ואין לחובתו הרשעות קודמות. הנאשם גילה הבנה באשר לסכנה ולחומרה שבמעשיו וקיבל אחריות לביצוע העבירות. שירות המבחן המליץ על סיום ההליך בעניינו של הנאשם

עמוד 1

ללא הרשעה וזאת בשל הפגיעה הצפויה בתפקידו ההתנדבותי ובשל התרשמותו החיובית מהנאשם. בנוסף סבר שירות המבחן כי עונש של שירות לתועלת הציבור שיוטל על הנאשם יהווה עונש ראוי ומתאים במקרה זה וגיבש עבור הנאשם תכנית של"צ בהיקף של 100 שעות. הנאשם מצדו הביע נכונות לבצע שירות לתועלת הציבור.

תמצית טענות הצדדים

3. באת כוח הנאשם, עו"ד רויטל קוצר, עתרה לקבל את המלצתו של שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם בפלילים. הסנגורית עמדה על נסיבותיו המיוחדות של המקרה אשר מצדיקות לדעתה סטייה מההלכה הקיימת בכל הנוגע להרשעה בעבירות מסוג זה. בכלל זה ציינה היא כי הסעת תושבי האזור במקרה דנן הייתה ללא תשלום, תושבי האזור היו קטינים ללא עבר פלילי שאינם דרושים לחקירה (הוגש מסמך בעניין זה - נע/2), והם למעשה בנוי של קבלן שעבד אצל הנאשם בעבודות שיפוץ והחזיק באישורים המתאימים. עוד ביקשה הסנגורית לציין כי הנאשם הודה, לקח אחריות והביע חרטה על מעשיו עוד במועד האירוע, לפני המאבטח, את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ואת העובדה כי לפני ואחרי האירוע לא היה הנאשם מעורב בפלילים. לבסוף הדגישה באת כוח הנאשם את רוח התנדבותו של הנאשם לאורך השנים והגישה אסופת מסמכים המלמדת על כך, ביניהם מכתב ממפקד יחידת החילוץ ברעננה המציין בין היתר כי רישום פלילי יביא להדחתו של הנאשם מתפקידו (נע/1).

4. באת כוח המאשימה, עו"ד סיגל אלפר, ביקשה להרשיע את הנאשם בעיקר מן הטעם שמקרה זה לדעתה, אינו עומד בהלכה שנקבעה בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן - "**הלכת כתב**"). לטענת המאשימה לא הוצגה פגיעה קונקרטית שתיגרם לנאשם בעקבות הרשעתו שכן הפגיעה שהוצגה עניינה בתפקיד התנדבותי אותו ממלא הנאשם. מכאן שאין מקום לחרוג בעניין זה מהכלל בדבר הרשעה ומהענישה הנוהגת במקרים כגון דא. המאשימה ביקשה להדגיש את חומרת העבירה ואת העובדה כי בעת האירוע דיווח הנאשם למאבטח שמדובר בתושבי ישראל. לבסוף ציינה המאשימה שהתמשכות ההליכים בתיק זה עומדת לפתחם של שני הצדדים.

דין והכרעה

5. הנאשם ניסה להסיע שני תושבי האזור נטולי אישורי כניסה לישראל לתוככי מדינת ישראל, אלא שבמעבר הגבול הבחין בו המאבטח ושאל לזהותם של תושבי האזור. הנאשם מסר למאבטח בכזב שמדובר בתושבי ישראל. כבר באותו מעמד הבין הנאשם כי טעה והצר על מעשיו. ראוי לציין בהקשר זה כי תושבי האזור אותם ניסה הנאשם להסיע אינם זרים לו, המדובר בבניו של קבלן שיפוצים אשר עבד אצל הנאשם והחזיק באישורים הנדרשים. ואכן מדוח שהגישה ההגנה (נע/2) עולה כי מדובר בקטינים ללא עבר פלילי אשר לא נשקפת מהם כל מסוכנות.

6. מן המפורסמות הוא שהימנעות מהרשעה מהווה חריג לכלל הרחב על-פיו מקום שהוכחה אשמתו של בגיר יש להרשיעו בדין. הרשעה של נאשם שעבר עבירה פלילית מהווה מרכיב חיוני בהליך הפלילי והיא נועדה להגשים את תכליותיו השונות של ההליך ביניהן הרתעת היחיד והרבים ואכיפה שוויונית של החוק.

יחד עם זאת ישנם מקרים בהם עלולים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי

הרחב, מצבים בהם מתגלה פער בלתי נסבל בין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי לפגיעתה בנאשם האינדיבידואלי. במקרים חריגים אלה בסמכותו של בית המשפט לסטות מהכלל המקובל ולהימנע מהרשעתו של נאשם בדין. על סוגיה זו עמד בית המשפט העליון, בין היתר, בע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.2007) פסקאות 10-11:

"10. מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות הענין הספציפי.

11. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין."

7. סבור אני כי מקרה זה על נסיבותיו השונות נמנה עם אותם מקרים חריגים בהם השיקול האינדיבידואלי גובר על האינטרס הציבורי הכללי.

8. העבירות לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, ככלל אינן מסוג העבירות אשר אינן מאפשרות שקילת אי הרשעה. ניתן למנות מספר פסקי דין (גם של מותב זה) בהם הוחלט שלא להרשיע נאשם בעבירות מהסוג האמור כך למשל: ע"פ (י-ם) 2738/08 **מדינת ישראל נ' שאהין יוסף** (20.1.2009), ת"פ (רח') 15571-06-13 **מדינת ישראל נ' אהרון מיארה** (17.11.2014), ת"פ (כפ"ס) 46616-02-15 **מדינת ישראל נ' בשארה** (3.12.2017).

9. מובן שאין באמור כדי להקל בחומרן של העבירות מהסוג הנזכר לעיל. מדובר בעבירות חמורות אשר ביצוען לעיתים אף עלול לסכן את ביטחון המדינה וככלל יש להרשיע את מי שמבצען. אלא שאני סבור כי המקרה שלפניי אינו נמנה על המקרים החמורים בתחום זה, בעיקר בשל היות תושבי האזור מוכרים לנאשם ונעדרי עבר פלילי אשר לא נשקפה מהם סכנה ביטחונית. לזאת אוסיף כי עסקינן בעבירה של ניסיון הסעה בלא תמורה ובפועל תושבי האזור לא נכנסו למדינת ישראל. נכון וראוי לציון כי נראה שעבירת ההסעה לא הושלמה רק בשל בדיקה שנערכה על-ידי המאבטח במחסום, אך הנאשם הבין כי שגה כבר באותו מועד והביע חרטה על כך.

10. באשר לעניינו האינדיבידואלי של הנאשם, המדובר באדם נורמטיבי, שזו לו הסתבכותו הראשונה והיחידה עם החוק. לאורך השנים גילה הנאשם רוח התנדבותית ראויה לציון ותרם מזמנו ומכישוריו לרווחתו של כלל הציבור.

הנאשם הצליח להראות כי תיגרם לו פגיעה קונקרטיה כתוצאה מהרשעתו בדין. מכתבו של מפקד יחידת החילוץ ברעננה מלמד על כך שהרשעתו תגרום להדחתו של הנאשם מהתפקיד אותו הוא ממלא כמפקד צוות ביחידת החילוץ (ראו - נע/1). בניגוד לסברת המאשימה גם פגיעה בעיסוקו ההתנדבותי של הנאשם מהווה פגיעה קונקרטיה כנדרש בפסיקה, במיוחד נוכח תפקידו ביחידה ומשך זמן התנדבותו שם. אציין כי כאשר אדם תורם מזמנו ומפועלו לטובת הכלל הרשעתו בדין עלולה להסב נזק לא רק לאדם עצמו אלא אף לציבור בכללותו.

11. עוד מצאתי לנכון לציין לזכותו של הנאשם את חלופי הזמן מאז ביצוע העבירה. למרות שלא ניתן לייחס למאשימה אשם בהתמשכות ההליכים בתיק, לא אוכל להתעלם מהעובדה כי עניינו של הנאשם מסתיים כשש שנים ומחצה לאחר המעשים.

כמו כן יש להביא לזכותו של הנאשם את העובדה כי כתב האישום תוקן לקולא באופן שנמחקה עבירת העסקת תושבי האזור.

12. לאור האמור הגעתי לכלל מסקנה כי מקרה זה מצדיק סטייה מהכלל והעדפת האינטרס האינדיבידואלי על פני אינטרס הציבור. לפיכך אני נמנע מהרשעתו של הנאשם ומחייבו בשל"צ בהיקף של 100 שעות בהתאם לתוכנית שגיבש שירות המבחן.

הזהרתי את הנאשם כי אם לא ימלא אחר צו השל"צ ניתן יהיה להשיבו לבית המשפט, להרשיעו ולגזור את עונשו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתנה היום, כ' טבת תשע"ח, 07 ינואר 2018, במעמד הנוכחים.